

7η ΣΥΝΟΔΟΣ FORUM ΚΥΚΛΙΚΩΝ ΠΟΛΕΩΝ, ΑΘΗΝΑΣ, ΥΠΕΝ

ΚΕΙΜΕΝΟ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΩΝ 7 ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

ΘΕΜΑ

«Ανακύκλωση: Απαραίτητες Μεταρρυθμίσεις,
προϋποθέσεις και Οδικός χάρτης για την επιτυχή
εφαρμογή»

ΤΟΠΟΘΕΣΙΑ

Αθήνα - Τρίτη 18 Νοεμβρίου 2025

Αίθουσα Συνεδριάσεων

Αμφιθέατρο του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας (Ισόγειο), Μεσογείων
119, ΤΚ 11526 Αθήνα

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Υπουργείο Παιδείας, Θρησκευμάτων
και Αθλητισμού

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Υπουργείο Εσωτερικών

Πρόγραμμα

11.30 - 12.00

Σύντομοι Χαιρετισμοί Επισήμων

12.00 - 12.15

Τελετουργικό Διεύρυνσης Forum με νέα Μέλη: ΥΠΕΣ & ΥΠΑΙΘΑ

12.15 - 14.30 Κύριες Εργασίες Συνόδου

Παρουσίαση

Γενικού Γραμματέα Συντονισμού Διαχείρισης Αποβλήτων ΥΠΕΝ

Τοποθέτηση

Μελών του Forum: Οι προϋποθέσεις & ο οδικός χάρτης για την επιτυχή εφαρμογή μεταρρυθμίσεων στην ανακύκλωση

Συζήτηση - Συμπεράσματα Συνόδου

15.00 - 16.30

Γεύμα Συνόδου

Οργάνωση:

Το **FORUM** αποτελεί μια εθελοντική πρωτοβουλία διαλόγου και κοινών προτάσεων μεταξύ **11 Κοινωνικών Φορέων και 10 Φορέων της Πολιτείας**.

Ξεκίνησε τον Μάιο 2023 με 2 ιδρυτικά μέλη την Γενική Γραμματεία Συντονισμού Αποβλήτων του ΥΠΕΝ και τον Επιστημονικό Φορέα Ελληνική Εταιρεία Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων (ΕΕΔΣΑ)

Σήμερα μετέχουν 21 θεσμικοί, κοινωνικοί, οικονομικοί φορείς από την πολιτεία, την αυτοδιοίκηση, την παραγωγή, την οικονομία, το περιβάλλον καθώς και τον επιστημονικό & ακαδημαϊκό χώρο.

Μετέχοντες - Μέλη του Forum:

Συντονιστές & Ιδρυτικά Μέλη Forum:

ΕΕΔΣΑ ως Επιστημονικός Φορέας & Υπουργείο Περιβάλλοντος & Ενέργειας

Φορείς της Πολιτείας:

Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας & Οικονομικών
Υπουργείο Ανάπτυξης, Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων
Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης, Υπουργείο Εσωτερικών και Υπουργείο Παιδείας

Αρχές και Δημόσιοι Φορείς:

ΡΑΑΕΥ, Εθνικός Οργανισμός Ανακύκλωσης-ΕΟΑΝ,
Πράσινο Ταμείο

Αυτοδιοικητικοί Φορείς:

ΚΕΔΕ, ΕΝΠΕ, Δίκτυο ΦοΔΣΑ_

Παραγωγικοί Φορείς:

ΓΣΕΒΕΕ, Ελληνική Ένωση Τραπεζών, ΣΕΠΑΝ, ΠΑΣΕΠΠΕ

Ακαδημαϊκοί Φορείς:

ΕΜΠ, ΑΠΘ, ΠΑΔΑ

FORUM
ΚΥΚΛΙΚΩΝ
ΠΟΛΕΩΝ

1

ΠΡΟΚΛΗΣΗ ΚΑΙ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

Οι **πολίτες, οι επιχειρήσεις, οι φορείς τοπικής αυτοδιοίκησης**, αποτελούν τον βασικότερο πυλώνα μετάβασης σε μια ΚΟ καθώς, με κατάλληλη ενημέρωση, κίνητρα, επιβράβευση μπορούν να συμβάλλουν σε δράσεις κυκλικής διαχείρισης ΑΣΑ όπως πρόληψη, αύξηση της διαλογής στην πηγή με στόχο την επαναχρησιμοποίησης και ανακύκλωση.

Οι **ΦοΔΣΑ** στο πλαίσιο των θεσμικών αρμοδιοτήτων τους σε συνεργασία με τους Δήμους μέλη τους, αποτελούν Ολιστικά τους δικαιούχους για το σύνολο δράσεων κυκλικής διαχείρισης ΑΣΑ για επαναχρησιμοποίηση, ανακύκλωση Το **ΥΠΕΝ**, έχει την αρμοδιότητα για την ενεργειακή αξιοποίηση των απορριμματογενών ενεργειακών πρώτων υλών που δεν μπορούν να ανακυκλωθούν/επαναχρησιμοποιηθούν

Το παραπάνω πλαίσιο συνδυαστικά θα οδηγήσει σε δραστική μείωση ταφής.

Για την επαναχρησιμοποίηση - ανακύκλωση

Για την επαναχρησιμοποίηση – ανακύκλωση απαιτείται μια στοχευμένη δέσμη μεταρρυθμιστικών μέτρων για την ενεργοποίηση δράσεων στα σημαντικά ρεύματα χωριστής συλλογής και σε ειδικές ομάδες - παραγωγούς αποβλήτων

Η αλυσίδα διαχείρισης ΑΣΑ θέτει στόχο 65% προετοιμασία για επαναχρησιμοποίηση-ανακύκλωση το 2035 και οι 3 σημαντικότερες δράσεις που αφορούν στο 1/3 των ΑΣΑ:

Α) Το ρεύμα ανακύκλωσης Βιοαποβλήτων-ΒΑ των HoReCa, αντιστοιχεί περίπου στο 10% των ΑΣΑ,

Β) Το ρεύμα ανακύκλωσης των συσκευασιών είναι το σημαντικότερο από τα ρεύματα που υπάγονται στην Διευρυμένη Ευθύνη Παραγωγών 20% των ΑΣΑ (εκ των οποίων 1-2% των ΑΣΑ είναι φιάλες ποτών),

Γ) Τους μικρούς & απομακρυσμένους Δήμους αποτελούν το 27% των Δήμων της χώρας και έχουν πληθυσμό περίπου το 5% και παραγωγή ΑΣΑ , της χώρας, (ενώ με τον εποχικό ανέρχονται περιοδικά έως το 10%). Παρουσιάζουν σημαντικές γεωγραφικές ιδιαιτερότητες ως προς την διαχείριση ΑΣΑ,

Δ) Τον συντονισμό των χρηματοδοτικών εργαλείων για τις υποδομές/εξοπλισμό + λειτουργικές υπηρεσίες χωριστής συλλογής, που αφορούν τους Πόρους από τους i) Παραγωγούς, ii) Εθνικά Τέλη (όπως το τέλος ταφής κλπ) , iii) Ευρωπαϊκά Προγράμματα (όπως το ΕΣΠΑ ΕΠ ΠΕΚΑ & Διακρατικά Προγράμματα κλπ) και τέλος iv) ιδίους πόρους των ΦΟΔΣΑ/Δήμων (στο πλαίσιο των εισφορών/ ανταποδοτικών τελών καθαριότητας).

Για όλα τα ανωτέρω που αποτελούν μεταρρυθμίσεις απαιτούνται πέραν από την νομοθετική θέσπιση (νόμοι, ΥΑ, εγκύκλιοι, επιχειρησιακά σχέδια) και πρόβλεψη λεπτομερειών για την σωστή εφαρμογή.

7 ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΟΔΙΚΟΥ ΧΑΡΤΗ ΕΠΙΤΥΧΟΥΣ
ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΗΣ ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΗΣ

7 ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ - ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΟΔΙΚΟΥ ΧΑΡΤΗ ΕΠΙΤΥΧΟΥΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΗΣ ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΗΣ

A/A	Τίτλος	Περιγραφή	Επισπεύδων – Συντονιστής φορέας
1	Υλοποίηση Προγράμματος Χωριστής Συλλογής σε μικρούς ορεινούς & νησιωτικούς Δήμους κάτω των 10.000 κατοίκων	<p>Το πρόγραμμα θα καλύψει μια ομάδα 80 περίπου δήμων που λόγω μικρούς μεγέθους & ιδιαιτεροτήτων (τουριστική αιχμή, ορεινό οδικό δίκτυο κλπ) υπάρχει αντικειμενική δυσκολία ανάπτυξης δικτύου συλλογής για ΑΥ και ΒΑ .</p> <p>Θα αξιοποιηθούν πόροι του τέλους ταφής & θα οργανωθεί από τους ΦΟΔΣΑ σε συνεργασία με το ΥΠΕΝ.</p> <p>Για την διασφάλιση των τοπικών συνεργειών , το πρόγραμμα θα σχεδιαστεί κεντρικά αλλά θα παρακολουθείται τοπικά από τις υπηρεσίες των ωφελούμενων Δήμων που θα έχουν εκδηλώσει ενδιαφέρον ένταξης στο πρόγραμμα.</p>	ΥΠΕΝ(σχεδιασμός) – ΦΟΔΣΑ (υλοποίηση) – ΔΗΜΟΙ Μικροί Νησιωτικοί /Ορεινοί (ωφελούμενοι-συνεργαζόμενοι)
2	Έναρξη Λειτουργίας Συστήματος Εναλλακτικής Διαχείρισης Φιαλών με επιστροφή εγγύησης (DRS) & αναθεώρηση Επιχειρησιακού Σχεδίου ΣΣΕΔ Συσκευασιών για την οικονομική – οργανωτική ενίσχυση της χωριστής συλλογής	<p>A. Το Επιχειρησιακό Σχέδιο του Συστήματος, θα πρέπει να εγκριθεί άμεσα και να ξεκινήσει η σταδιακή εφαρμογή του , ώστε να επιτύχει το υψηλό στόχο ανάκτησης και να συμβάλει στην μείωση του εθνικού φόρου μη ανακυκλωμένου πλαστικού που πληρώνουμε στην ΕΕ ύψους 800 ευρώ/τν (μείωση φόρου για Ελλάδα άνω των 30 εκ ευρώ/έτος).</p> <p>B. Απαιτείται αναθεώρηση του επιχειρησιακού σχεδίου ΣΣΕΔ συσκευασιών , ώστε με αύξηση των πόρων των υπόχρεων παραγωγών να αναληφθεί η οικονομική ευθύνη της χωριστής συλλογής και να απελευθερωθούν πόροι (οικονομικοί- ανθρωπίνοι) από τους Δήμους που επιτελούν σήμερα την εργασία αυτή.</p>	ΕΟΑΝ – ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΠΑΡΑΓΩΓΩΝ (ΣΥΣΚΕΥΑΣΙΩΝ, ΦΙΑΛΩΝ)
3	Διαβούλευση και Θεσμοθέτηση υποχρέωσης εναλλακτικής διαχείρισης βιοαποβλήτων από παραγωγούς HoReCa στο πλαίσιο της αρχής ο ρυπαίνων πληρώνει	<p>Ολοκλήρωση Μελέτης Σκοπιμότητας ΥΠΕΝ, οριστικοποίηση λεπτομερειών με διαβούλευση με κλάδο Ξενοδοχείων, Εστίασης , Catering (ΣΕΤΕ , ΓΣΕΒΕΕ κλπ) και θεσμοθέτηση, 1 ενιαίου πανελλαδικού συστήματος, ώστε μετά να ακολουθήσει το επιχειρησιακό σχέδιο, η έγκριση του από ΕΟΑΝ και η έναρξη λειτουργίας το 2027.</p>	ΥΠΕΝ – ΚΛΑΔΙΚΟΙ ΦΟΡΕΙΣ HoReCA (ΣΕΤΕ , ΓΣΕΒΕΕ)

7 ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ - ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΟΔΙΚΟΥ ΧΑΡΤΗ ΕΠΙΤΥΧΟΥΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΗΣ ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΗΣ

A/A	Τίτλος	Περιγραφή	Επισπεύδων – Συντονιστής φορέας
4	Συντονισμός χρηματοδοτικών εργαλείων για την υλοποίηση δράσεων χωριστής συλλογής, επεξεργασίας-ταφής, και περιβαλλοντικών αποκαταστάσεων	<p>Με βάση τα διαθέσιμα εργαλεία της περιόδου 2025-2029 όπως το ΕΣΠΑ (ΕΠ ΠΕΚΑ) , το Τέλος Ταφής, Τα τέλη υπέρ ΕΟΑΝ (όπως πλαστική σακούλα) , το ΕΠΑ (ΠΔΕ) του ΥΠΕΝ θα πρέπει αναλόγως με την επιλεξιμότητα εκάστου να γίνει προγραμματισμός κάλυψης των αναγκών για</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Λειτουργία & Εξοπλισμός Χωριστής Συλλογής 2. Έργα Μεταφόρτωσης (ΣΜΑ) , Επεξεργασίας (ΜΑΑ/ΜΕΒΑ) + Προσωρινής Αποθήκευσης (Πράσινα Σημεία/ΚΔΕΥ) 3. Έργα Υγειονομικής Ταφής υπολειμμάτων (Επεκτάσεις-Νέοι ΧΥΤΥ) 4. Έργα Αποκατάστασης (κυτάρων ΧΥΤ, ΧΑΔΑ) 5. Τεχνική Βοήθεια ΦΟΔΣΑ/ Δήμων <p>Οι επιπλέον πόροι της Ευθύνης (συσκευασίες, φιάλες, ΒΑ HoReCA) θα συμβάλλουν στην συνολική κάλυψη των αναγκών.</p>	ΥΠΕΝ (τέλη ταφής, πλαστικής σακούλας + ΕΠΑ ΠΔΕ), ΥΠΕΘΟ (ΕΣΠΑ)
5	Διερεύνηση Δράσεων Ενίσχυσης ΦΟΔΣΑ	<p>I. Διερεύνηση Ειδικού Καθεστώτος προσλήψεων σε ΦΟΔΣΑ για υλοποίηση επενδυτικού πλάνου έργων (ΜΑΑ, ΜΕΒΑ, ΧΥΤΥ κλπ) και δράσεων ΟΣΧΣ με Προγραμματική Σύμβαση με Δήμους. Απαιτείται καταγραφή των αναγκών ΦΟΔΣΑ για την 5 ετή περίοδο 2026-2030 , και νομοθετική θέσπιση ειδικού καθεστώτος προσλήψεων σε τεχνικό, διοικητικό, οικονομικό προσωπικό ΦΟΔΣΑ.</p> <p>II. Διερεύνηση Ειδικού Προγράμματος Εκπαίδευσης – capacity building στελεχών ΦΟΔΣΑ.</p>	I. ΥΠΕΣ - ΥΠΕΝ – ΡΑΑΕΥ-ΚΕΔΕ II. ΥΠΕΝ-ΚΕΔΕ-ΕΜΠ/ΠΑΔΑ/ ΑΠΘ
6	Διερεύνηση Δημιουργίας Ολοκληρωμένου Παρατηρητηρίου Κυκλικότητας	<p>Με δείκτες (τακτικούς, ετήσιους) και τακτικές εκθέσεις προόδου με πρωτοβουλία της Επιτροπής ΚΟ της ΚΕΔΕ . Θα αξιοποιηθεί η δουλειά που κάνει η ΡΑΑΕΥ (Δείκτες ΦΟΔΣΑ) , το ΥΠΕΝ (Δείκτες ΕΛΣΤΑΤ, Πρόγραμμα Life), θα αναβαθμιστεί η λειτουργία του ΗΜΑ και θα διευρυνθεί με Δείκτες (ποιοτικούς, ποσοτικούς) από Δήμους, Βιομηχανία (κυκλικότητα) κλπ. Η Επιτροπή ΚΟ της ΚΕΔΕ θα συνεργαστεί με ΡΑΑΕΥ, ΥΠΕΝ, για να α)προσδιοριστούν οι Δείκτες (ορισμός, συχνότητα, τρόπος παρακολούθησης) , β) η βάση δεδομένων γ) ο φορέας που θα συντονίζει το παρατηρητήριο.</p>	ΚΕΔΕ-ΡΑΑΕΥ-ΣΕΠΑΝ-ΥΠΕΝ

7 ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ - ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΟΔΙΚΟΥ ΧΑΡΤΗ ΕΠΙΤΥΧΟΥΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΗΣ ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΗΣ

Α/Α	Τίτλος	Περιγραφή	Επισπεύδων – Συντονιστής φορέας
7	Διερεύνηση Δημιουργία Ολοκληρωμένου Προγράμματος Βιωματικής Σχολικής Ανακύκλωσης	<p>Ο νόμος 4819/2021 έχει θεσπίσει την υποχρέωση των Σχολικών Μονάδων σε συνεργασία με Δήμους (για τα δημόσια σχολεία) να κάνουν χωριστή συλλογή με κάδους εντός των σχολείων.</p> <p>Το μέτρο αυτό όπου έχει εφαρμοστεί (περίπου 10% των Δήμων) έχει μεγάλη ανταπόκριση από Δασκάλους/Καθηγητές, Μαθητές/Γονείς , ιδιαίτερα όταν συνδυάζεται με παιχνιδοποίηση και επιβράβευση.</p> <p>Στο πλαίσιο αυτό το ΥΠΕΝ θα συνεργαστεί με ΥΠΑΙΘΑ και ΕΕΔΣΑ για να προσδιορίσουν , τον τρόπο επέκτασης των προγραμμάτων Βιωματικής Σχολικής Ανακύκλωσης στους Δήμους/Σχολεία της χώρας.</p>	ΥΠΑΙΘΑ-ΕΕΔΣΑ-ΥΠΕΝ-ΕΕΤ-ΕΟΑΝ

FORUM
ΚΥΚΛΙΚΩΝ
ΠΟΛΕΩΝ